

Statens vegvesen

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325

1502 MOSS

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Wenche Bjertnes / 97073803

Vår referanse:
24/93956-3

Deres referanse:
2023/5379-13

Vår dato:
10.06.2024

Høring av kommuneplanens arealdel 2024 – 2036 Hol kommune

Vi viser til brev datert 12.04.2024 med forslag til ny arealdel for kommuneplan 2024–2036 for Hol kommune.

Saken gjelder

Sammendrag

Statens vegvesen, som statlig forvalter av riksveg og statlig sektormyndighet for all transport på veg, har med hjemmel i Plan- og bygningslovens §5-4 innsigelse til planforslaget begrunnet i mangelfull konsekvensutredning av trafikale konsekvenser, særlig for kryss og avkjørsler langs Rv.7.

Innsigelsen omfatter hele kommuneplanforslaget. Statens vegvesen kan ikke ta stilling til planforslaget, eller deler av det, før det foreligger konsekvensutredning som gir tilstrekkelig grunnlag for å vurdere de trafikale konsekvensene av planforslaget. All arealutvikling i Hol berører Rv.7 gjennom kommunen. Statens vegvesen viser til vår høringsmerknad til varsel om oppstart, vår sak 20/48453-26 datert 20.04.2022, samt mer detaljert begrunnelse for innsigelsen nedenfor.

Statens vegvesen har merknad og planfaglig råd til planbestemmelsene om støy som vi anmoder blir innarbeidet i kommuneplanforslaget.

Statens vegvesen forutsetter ny uttale når det foreligger en konsekvensutredning som er tilstrekkelig for våre fagområder.

Høringsmerkningen fra Statens vegvesen oversendes samtidig til Statsforvalteren i Oslo og Viken for samordning av statlige innsigelser.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Dr. Hansteins gate 13
3044 Drammen

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

Ny arealdel av kommuneplan er lagt ut til offentlig ettersyn. Utsatt høringsfrist er satt til 11.06.2024. Plankartet er ikke vedlagt oversendelsen. Det er henvist til kommunes digitale kartløsning og PDF-format på kommunens hjemmeside. Dette, sammen med oversendte og arkiverte plandokumenter, er brukt som grunnlag for utarbeidelse av Statens vegvesen sin høringsmerknad. Statens vegvesen har tidligere uttalt seg til varsel om oppstart av arbeid med ny arealdel for kommuneplanen i Hol. Vi viser til vårt brev datert 20.04.2022, vår sak 20/48453-26.

Statens vegvesens rolle i planleggingen

Statens vegvesen har ansvar for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen.

Vi skal bidra til å følge opp FNs-bærekrafts mål rettet mot transportsektoren gjennom oppfølgingen av NTP-målene, hvor hovedmålet er et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem i 2050. Under er det fem likestilte delmål;

- Mer for pengene
- Effektiv bruk av ny teknologi
- Bidra til oppfyllelse av Norges klima- og miljømål
- Nullvisjon for drepte og hardt skadde
- Enklere reisehverdag og økt konkurransevne for næringslivet.

Vi uttaler oss som forvalter av riksveg på vegne av staten, og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport. Vårt sektoransvar for vegnettet betyr at vi har et overordnet ansvar for at trafikkikkerhet, framkommelighet, universell utforming, klima og miljøhensyn, samt at helhetlig bypolitikk ivaretas i alle planforslag som berører samferdsel. Gjennom vårt sektoransvar skal vi bidra til samarbeid mellom aktuelle myndigheter, næringsliv og innbyggerne med mål om en bærekraftig utvikling.

Arealpolitiske føringer for planarbeidet

Det vises til vår høringsmerknad i forbindelse med oppstart av planarbeidet. Her er listet en rekke viktige føringer for vårt saksområde. Opplistingen er ikke uttømmende. Men danner grunnlag for vår vurdering av nytt kommuneplanforslag som nå er til offentlig ettersyn. Rv.7 gjennom Hol kommune har både en viktig lokal-, regional- og nasjonal transportfunksjon. Rv.7 er sentral transportkorridor, med Geilo sentrum som en viktig destinasjon for all arealbruk i kommunen.

Våre merknader til planforslaget

Konsekvensutredningen med ROS sitt hovedtrekk for nye områder og utvidelse av eksisterende områder i nærhet til Rv. 7 er at KU/ROS enten omtaler at området bruker eksisterende adkomster/kryss til Rv. 7, eller at adkomst ikke er omtalt. For utbyggingsområder i øvrige deler av kommunen er vår oppfatning at transport fra/til disse områdene også vil ha betydning for riksvegen gjennom kommunen. Tematisk avkjørselsplan er fra 2010 er tilpasset arealbruk i gjeldende kommuneplan. Vi kan ikke se at det er gjort en

vurdering av denne planen med bakgrunn i ny arealbruk og den trafikkutviklingen som har vært på riksvegen etter 2010.

Grepet kommunen legger opp til er at konsekvensene splittes opp og forutsettes løst i den enkelte reguleringsplan. Statens vegvesen viser til vårt høringssvar til varsel om oppstart datert 20.04.2022 og etterlyser mer konkret vurdering av adkomstens utformings i forhold til krav i vegnormalene og om adkomsten/krysset kan tåle en trafikkøkning fra endret arealbruk. Statens vegvesen viser igjen til Veglovens §40. Adkomst er en forutsetning for å kunne ta i bruk utbyggingsarealer. Adkomster må derfor avklares i kommuneplan dersom utvidelse eller nye områder skal inngå i kommuneplan. Statens vegvesen viser i denne sammenheng igjen også til Plan- og bygningslovens §5-5 som gir begrensninger i muligheten til å fremme innsigelse til områder som er avklart i en arealplan som er vedtatt i løpet av de ti foregående årene.

For ytterligere underbyggelse av vår holdning ovenfor viser Statens vegvesen til nedenstående utdrag planbeskrivelsens

- kapittel 2.3 Kommunale føringer under Transportløsninger første strekpunkt: *«Legge til rette for enklere og mer effektiv persontransport til Geilo sentrum uten å øke biltrafikken.»*
- kapittel 4.4.1 om mobilitet. Her beskriver Hol kommune et utfordringsbilde om en tidvis uoversiktlig trafikksituasjon i Geilo. Det hitsettes fra planbeskrivelsen *«i vurderingene av arealinnspill på Geilo, er en tydelig anbefaling at det bør unngås å tilrettelegge for økt trafikkbelastning inn i Geilo sentrum og gjennom kryss og veier som ikke tåler økt belastning før det foreligger en helhetlig plan for trafikk i sentrumsområdet og/eller kryss og veier er utbedret for å tåle økt belastning.»*
- kapittel 4.4.4 underkapittel om Veg. Både gjennomgangstrafikken og lokaltrafikken har økt betydelig. Dette har forsterket trafikkutfordringene. Hol kommune konkluderer med at det er nødvendig med tiltak. Denne oppfatningen deler Statens vegvesen. Hol kommune peker på at det er planlagt arbeid med reguleringsplan for å bedre trafikkavviklingen i Geilo sentrum **etter** vedtatt kommuneplan. Dette er et grep som ikke er forenlig med å sikre at Rv.7 fortsatt vil ha en trafiksikker og framkommelig transportfunksjon, både for lokal-, regional- og nasjonal transport.

Statens vegvesen viser til forskrift om konsekvensutredning. Blant annet:

- § 1 formål: sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer og tiltak, og når det tas stilling til om og på hvilke vilkår planer eller tiltak kan gjennomføres.
- §3 Forholdet til annet regelverk. Saksbehandlingen skal etter forskriften oppfylle krav til utredning og vurderinger som etter andre lover er nødvendig for den beslutningen som konsekvensutredningen skal ligge til grunn for. For vårt saksområde blant annet Vegloven med forskrifter og underliggende vegnormaler.
- Utarbeidelse av kommuneplaner omfattes av krav om konsekvensutredning, jfr §6.
- §17 generelt om krav til innholdet. Informasjon og grunnlag må om nødvendig innhentes og utarbeides ved hjelp av anerkjent metodikk.

- §21 faktorer som kan bli påvirket og vurdering av vesentlige forhold for miljø og samfunn.

Statens vegvesen mener Hol kommune ikke oppfyller ovenstående krav til konsekvensutredning for våre fagtemaer i det oversendte planforslaget.

Videre peker vi på Forskrift om konsekvensutredning §18 som omtaler særlig om overordnede planer, herunder kommuneplaner.

Her heter det at konsekvensutredningen kan begrenses til å redegjøre for virkninger planen kan få på et overordnet nivå. Unntak er der det i planen konsekvensutredes konkrete tiltak. Nye utbyggingsområder, eller utvidelse/endret bruk, er konkrete tiltak som forutsetter at adkomst eller infrastruktur ellers er trafiksikkert og har en utforming og kapasitet til å tåle mer transport. Veglovens §40 gir tillatelse til adkomst på kommuneplannivå. Vegnettet er ikke slik utformet at adkomst kan tillates hvor som helst. Adkomstforhold kan blant annet medføre at naboeiendommer berøres dersom vegloven og underliggende forskrifter og vegnormaler skal ivaretas. Dette er forhold som må framgå av kommuneplanen da dette er en forutsetning etter annet lovverk for gjennomføring av ny arealbruk.

Det offentlige vegsystemet er et sammenhengende system der konsekvenser fra enkeltområder kan være utenfor etterfølgende reguleringsplan for enkeltområder avsatt i kommuneplan. Samlede virkninger fra flere områder er heller ikke tema i en reguleringsplan for det enkelte utbyggingsområdet. Utfordringen med kapasitet og trafiksikkerhet i og rundt rundkjøringen i Geilo sentrum er forårsaket av utbygging av flere områder både i nærhet til rundkjøringen, men også fra andre områder i kommunen. Kommunens opplyste målsetting om at ny arealbruk ikke skal medføre mer biltransport er en målsetting Statens vegvesen bifaller. All arealbruk medfører behov for transport, ny arealbruk medfører nyskapt transportbehov. Det er ikke tilstrekkelig på kommuneplannivå, for vårt fagområde, å sette en målsetting uten å dokumentere at transport fra den forholdsvis spredte bebyggelsen i Hol ikke medfører økt biltransport. Dersom det er behov for tiltak i vegtransportsystemet som følge av planforslaget, må dette identifiseres og tiltakene må være sikret gjennomført i kommuneplanen før utbygging av nye områder kan skje.

Støy og luft

Nedenfor følger noen planfaglige bemerkninger/anbefalinger til bestemmelsene 3.2.4.2 om støy.

- Det må spesifiseres hvilke støybestemmelser som gjelder innenfor sentrumsområdet på Geilo, og hvilke som gjelder utenfor sentrumsområdet, for eksempel under pkt. 3 om etablering av ny, støyfølsom bebyggelse i gul sone.
- I pkt. 5 står det at det gjennom reguleringsplan kan vurderes støyfølsomt bruksformål i rød støysone innenfor sentrumsområdet på Geilo. Det bør foreligge konkrete råd og bestemmelser som gjelder ved etablering av støyfølsom bebyggelse i rød sone dersom det skal åpnes for utbygging innenfor rød støysone i fortettingsområder.
- Pkt. 6 om forhold som skal være ivaretatt ved etablering av støyfølsom bebyggelse i støyutsatte områder, her er det uklart om dette gjelder innenfor eller utenfor sentrumsområdet på Geilo. Det må tydeliggjøres hva som menes med «støyutsatte

områder» og om dette omfatter både rød og gul støysone, eller kun rød støysone. Definisjonene «rød og gul støysone» burde brukes fremfor «støyutsatte områder».

- Støysonekart skal ligge til grunn for å vise hvilke områder som er støyutsatt, jf. T-1442 pkt. 2.1.

Tiltak som skal gjennomføres på Rv.7

Statens vegvesen skal gjennomføre tiltak på Rv.7 på strekningen Vindeggleet–Veslehaug. Tiltaket er avklart i reguleringsplan og byggestart er planlagt 2025. Byggestart forutsetter finansiering. Det er foreløpig ikke planlagt andre tiltak av noe størrelse. Dette til orientering.

Konklusjon

Statens vegvesen viser til ovenstående. Med hjemmel i PBL §5–4 har Statens vegvesen, som forvalter av riksveg og statlig veg- og sektormyndighet, innsigelse til hele planforslaget begrunnet i mangelfull konsekvensutredning av trafikale konsekvenser, særlig for kryss og avkjørslers langs Rv.7.

Statens vegvesen kan ikke ta stilling til enkeltområder i det nye kommuneplanforslaget eller samlet til hele kommuneplanforslaget før det foreligger en konsekvensutredning som er tilfredsstillende. Statens vegvesen har merknad og planfaglig råd til planbestemmelsen om hvordan støy skal håndteres som vi anmoder kommunen om å innarbeide i kommuneplanforslaget.

Statens vegvesen, Transport og Samfunn
Med hilsen

Hans Martin Asskildt
avdelingsdirektør

Anders Olav Thune Hagerup
seksjonsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Likelydende brev sendt til
HOL KOMMUNE, Ålmannvegen 8, 3576 HOL
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN, Postboks 325, 1502 MOSS

Kopi
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE, Hauges gate 89, 3019 DRAMMEN